

PROGRAMACIÓN 4º DE EDUCACIÓN PRIMARIA

CURSO ACADÉMICO 2018/2019

CPI TINO GRANDÍO - GUNTÍN

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

Situación: Concello de Guntín.

Centros adscritos: CEIP de Lousada.

Ensinanzas que oferta o centro: Infantil, Primaria e Secundaria.

Características singulares: Centro de zona rural do interior da provincia de Lugo con núcleos pouco poblados.

Lingua materna dominante: Galego

2. OBXECTIVOS DA EDUCACIÓN PRIMARIA

A educación primaria contribuirá a desenvolver nos nenos e nas nenas as capacidades que lles permitan:

- a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- d) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
- e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.

- f)** Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- g)** Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.
- h)** Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- i)** Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- j)** Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- k)** Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- l)** Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
- m)** Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuizos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.
- n)** Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

- o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

3. COMPETENCIAS CLAVE

As competencias clave do currículo serán as seguintes:

- a) Comunicación lingüística (CCL).
- b) Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT).
- c) Competencia dixital (CD).
- d) Aprender a aprender (CAA).
- e) Competencias sociais e cívicas (CSC).
- f) Sentido da iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE).
- g) Conciencia e expresións culturais (CCEC).

4. ENSINANZAS TRANSVERSAIS.

A través dos estándares do conxunto das áreas traballaranse os elementos transversais establecidos no currículo, no artigo 11 do Decreto 105/2014, do 4 de setembro, que establece que: “Sen prexuízo do seu tratamento específico nalgunha das áreas, a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, as Tecnoloxías da Información e da Comunicación, o emprendemento e a educación cívica e constitucional, traballaranse en tódalas materias.

Fomentarase a calidade, a equidade e a inclusión educativa das persoas buscando a igualdade de oportunidades. Buscarase o fomento da igualdade efectiva entre homes e mulleres, a igualdade de trato e a non discriminación. Promoverase a resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos, o pluralismo, a paz, a democracia e o respecto.

5. AVALIACIÓN INICIAL.

En canto a avaliación inicial destacar que se levará a cabo na primeira quincena do curso. Realizaranse probas individuais de Matemáticas, Linguas e Ciencias para saber o grao de coñecementos do alumnado. Tamén a observación directa e os intercambios orais. Dos resultados das avaliacións iniciais e trala reunión que se establecerá para tal fin, determinarase a organización dos apoios necesarios, sen prexuízo dos xa establecidos o curso anterior. De todo iso, os/as titores/as informarán a cada familia nas sesións de tutoría.

6. PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E CRITERIOS DE CALIFICACIÓN

Nas distintas materias, en función dos estándares que se están a traballar, empregaranse uns procedementos e uns instrumentos de cualificación que nos permitan valorar o traballo do alumnado en cada trimestre. Fundamentalmente utilizaranse 3 procedementos de avaliación nos cales se empregarán uns instrumentos determinados:

- Observación sistemática: a través de escalas de observación que se ponderará cun 20% da nota trimestral do alumno/a.
- Análise das producións dos alumnos/as: a través das producións orais e escritas que realicen os nenos e nenas que equivale a un 20% da nota trimestral do alumno.
- Probas específicas a través de diferentes probas obxectivas que se realizarán ao longo do curso que terá un peso dun 60% da nota final trimestral.

A avaliación será continua e global e daráselle gran importancia ao traballo diario do alumnado empregando a observación sistemática, o análise das producións orais e escritas dos nenos e nenas (traballos, cadernos, exposicións...), e empregaranse escalas de observación para rexistrar as súas actitudes. Rexistraranse os resultados obtidos e con estes farase un informe individualizado e trimestral, co que se informará ás familias do proceso de ensinanza dos seu fillos/as.

A avaliación en Educación Primaria é continua e formativa. A superación dun trimestre suspenso obtense co aprobado da seguinte e a dun curso, co aprobado do curso seguinte. A cualificación de cada avaliación ten en conta o peso de cada procedemento e instrumento de avaliación.

A nota media, tal como recolle a lexislación, será a media aritmética das distintas notas a ter en conta. No caso de Educación Artística, a media elaborase coas dúas materias (Educación Plástica e Música) aprobadas.

A avaliación ordinaria defínese tendo en conta as avaliacións anteriores.

En canto aos criterios de promoción, destacar que tal e como establece a Orde do 9 de xuño de 2016, a promoción do alumnado decidírase nas Xuntas de Avaliación e tendo en conta que en Primaria, a promoción decídese tamén valorando a adaptación ao novo grupo ou o beneficio de permanecer no mesmo. Será o profesorado integrante da Xunta o que decida cada caso particular tendo especialmente en conta o criterio do titor/a.

7. METODOLOXÍA

A metodoloxía proposta promove a construción de aprendizaxes significativas a partir de secuencias de adquisición de coñecementos que propoñen:

- Evocación de coñecementos previos para abordar os contidos novos.
- Progresiva e coidadosa incorporación de coñecementos novos, a través de exemplos extraídos de situacións cotiás e contextualizadas para o alumno/a de Terceiro curso, que favorecen a súa comprensión. Isto posibilita a transferencia de aprendizaxes á vida cotiá, conectando coa adquisición das competencias propias da materia.
- Exercicios e actividades diversificados que teñen en conta competencias e intelixencias múltiples:

traballo individual e en grupo, traballo cooperativo en Proxectos e en tarefas **integradas**, uso das TIC e actividades que traballan contidos fundamentais. Están secuenciados por niveis de dificultade, abordan diversidade de estilos cognitivos e intelixencias e facilitan a adquisición de competencias a todos os alumnos.

8. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

- Libro del alumno
- Libros de lectura
- Recursos educativos (Internet).
- Ordenador.
- Canon y proyector
- Xogos.
- Materiais funxibles (cartolinas, pegamento, folios, tesoiras, lapices de cores, lapis e gomas...).

9. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Dado que hai diferenzas no ritmo de aprendizaxe dos alumnos e alumnas,

propoñeranse actividades que atendan a esta diversidade.

A programación terá en conta que non tódolos nenos e nenas adquiren o mesmo, ao mesmo tempo e da mesma maneira e polo tanto tentarase detectar cales son os coñecementos previos dos alumnos e alumnas ao inicio de cada unidade e intentarase que a comprensión do alumnado en cada contido sexa suficiente para unha mínima aplicación. Utilizaranse tamén recursos didácticos que faciliten a atención personalizada a cada neno e nena, principalmente divididos en dúas modalidades: de reforzo e de ampliación.

En canto as medidas de atención a diversidade reflectidas do Decreto 229/2011 do 7 de decembro, polo que se regula a atención a diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galiza diferéncianse en medidas ordinarias e extraordinarias:

MEDIDAS ORDINARIAS	
Organizativas	Curriculares
-Adecuación para algún alumno/a ou grupo da estrutura organizativa do centro e/ou aula. -Tempo diferenciados, horarios específicos, etc. -Espazos diferenciados. -Materiais e recursos didácticos diferenciados. -Desdoblamento de grupos. -Reforzo educativo e/ou apoio do profesorado na aula.	-Adaptacións metodolóxicas para algún alumno/a grupo, como traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, tutoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos, etc. -Adaptación dos tempos e/ou os instrumentos de avaliación para algún alumno/a. -Programas de reforzo para o alumnado que tivo promoción sen superar todas as materias. -Programa específico para alumnado repetidor da materia. -Aplicación personalizada dese programa específico para repetidores da materia.

MEDIDAS EXTRAORDINARIAS

Organizativas	Curriculares
<p>-Alumnado que recibe apoio por parte do profesorado especialista en PT/AL.</p> <p>-De ser o caso, grupos de adquisición das linguas (para alumnado extranxeiro).</p> <p>-De ser o caso, grupos de adaptación da competencia curricular (alumnado extranxeiro).</p> <p>-Outras medidas organizativas: escolarización domiciliaria, escolarización combinada, etc.</p>	<p>-Adaptacións curriculares na materia.</p> <p>-De ser o caso, agrupamento flexible ou específico autorizado na materia.</p> <p>-Alumnado con flexibilización na escolarización.</p> <p>-Descrición do protocolo de coordinación co profesorado que comparte co titular da materia os reforzos, apoios, adaptacións, etc. (coordinación cos PT/ AL/ outro profesorado de apoio/ profesorado do agrupamento/ etc.</p>

10. CONTRIBUCIÓN AOS PLANS E PROXECTOS DO CENTRO

- **Contribución ao Plan TIC:**

Contribuirase ao Plan TIC a través da utilización de diferentes enlaces á Rede e co aproveitamento de recursos educativos en Internet: busca de imaxes, información, curiosidades e selección e organización para transformar estes elementos en coñecemento. Ademais faremos uso da aula de informática para iniciar ao alumnado na utilización de procesadores de texto.

- **Contribución ao Proxecto Lector:**

-Recomendación de lecturas: Propoñerase a lectura de diferentes documentos (libros, revistas, contos, receitas...).

-Hora de Ler: Despois do recreo o alumnado adicará 20 minutos á lectura dun texto escollido por el mesmo ou a textos recomendados e traballados en grupo.

-Maleta viaxeira: a maleta viaxa polas aulas cargada de libros relacionados con algunha temática escollida desde a biblioteca en relación con algún coñecemento actual ou relacionado co PLAMBE.

-Mochila viaxeira: é unha maneira de compartir libros, música, películas e incluso

xogos interactivos.

-Exposicións de libros: os libros saen da biblioteca para ocupar corredores e acercar o seu contido ao alumnado.

-Busca de información: aprender a buscar información sobre un tema, en diferentes sorportes, sabendo diferenzar entre a boa e a mala información, sabendo elaborar o seu propio texto a través da busca, comprendendo o feito e interiorizando novos coñecementos.

-Escribir: o alumnado realizará os seus propios relatos e as ilustracións, completarán finais e ilustrarán poemas ou fragmentos literarios. Tamén poderán realizar dramatizacións de diferentes composicións.

-Presencia de escritores e ilustradores no centro.

- **Contribución ao proxecto lingüístico:**

As materias impartiranse de maneira equilibrada entre as dúas linguas oficiais da nosa comunidade autónoma, tal e como se recolle do Decreto 79/2010, do 20 de maio, para o plurilingüismo na Comunidade Autónoma de Galiza.

Pretenderase que o alumnado adquira unha maior riqueza léxica que lle sirvan para desenvolver destrezas no campo da comunicación e expresión lingüística.

Fomentarase o interese pola nosa literatura, acercándoos a ela a través de contos, lendas, poemas ou fábulas que sexan fonte de inspiración para as súas propias creacións.

Potenciarase o respecto e o amor polas dúas linguas da súa Comunidades, animándoos ao uso dunha e outra indistintamente en cada caso.

- **Contribución ao Plan de Convivencia:**

Preténdese ter no centro un clima de harmonía e concordia entre o noso alumnado e o profesorado, onde os conflitos que poidan xurdir teñan unha resolución pacífica que permitan unhas relacións saudables. Para eles deberemos ter presente:

-O coidado da persoa: o benestar emocional, a educación en valores, as habilidades sociais (con lecturas que animen o debate), a atención á diversidade (entendendo a diferenza como un valor), respectos ás normas de convivencia (normas de aula e de centro).

-O coidado do entorno: cumprimento das normas, orde e limpeza na realización das tarefas, orde e colocación do seu material e das mesas, coidado e limpeza dos espazos do centro (biblioteca, patio, aula de informática, comedor...).

-O coidado das relacións: tanto coas familias coas que se manterán as reunións xerais e individuais que se consideren necesarias como co profesorado que imparte docencia ao grupo co cal se establecerán as reunións que se consideren para estar sempre informado da marcha do alumnado.

Considérase fundamental a coordinación entre todo o profesorado e tamén a coordinación e a colaboración coas familias.

11. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Participaremos do traballo conxunto do colexio en calquera das actividades que se realicen nos días de obrigada conmemoración, así como nos festivais que se poidan desenvolver ao longo do curso.

Ademáis contaremos coa visita dalgún ou algunha autor/a, asistiremos a obras de teatro como por exemplo “*El mágico planeta de los instrumentos insólitos*”, realizaremos algunha visita cultural e por suposto aproveitaremos os recursos do entorno.

12. AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN

ADECUACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA		RESULTADOS ACADÉMICOS	PROPOSTAS DE MELLORA
Preparación das clases e dos materiais didácticos.	Hai coherencia entre o programado e o desenvolvemento das clases.		
	Existe unha distribución temporal equilibrada.		
	O desenvolvemento da clase adecúase ás		

	características do grupo.		
Utilización dunha metodoloxía axeitada	Tivéronse en conta aprendizaxes significativos. Considérase a interdisciplinariade (en actividades, tratamento dos contidos, etc.).		
	A metodoloxía fomenta a motivación e o desenvolvemento das capacidades do alumnado.		
Regulación da práctica docente	Grao de seguimento do alumnado.		
	Validez dos recursos utilizados na clase para as aprendizaxes.		
	Os criterios de promoción están consensuados entre los mestres/as.		
Avaliación das aprendizaxes e información que de elas se da ao alumnado e ás familias	Os criterios para unha avaliación positiva atópanse vinculado aos obxectivos e aos contidos.		
	Os instrumentos de avaliación permiten rexistrar numerosas variables da aprendizaxe.		
	Os criterios de calificación están axustados á tipoloxía de actividades planificadas.		
	Os criterios de avaliación e os criterios de calificación déronse a coñecer: <ul style="list-style-type: none"> • Ao alumnado. • Ás familias. 		
Utilización de medidas para a atención á diversidade	Adóptanse medidas con antelación para coñecer as dificultades de aprendizaxe.		
	Ofrécese resposta ás diferentes capacidades e ritmos de aprendizaxe.		
	As medidas e os recursos ofrecidos foron suficientes.		
	Aplica medidas extraordinarias recomendadas polo equipo docente atendendo aos informes psicopedagóxicos.		

13. CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS CLAVE

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR				
a c e	2 B1.1. Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: participación; exposición clara; escoita; respecto á quenda de palabra; entoación adecuada; respecto polos sentimentos, experiencias, ideas, opinións e coñecementos dos e das demais.	<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, escoitar. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.1.1. Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos con certa claridade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
			<ul style="list-style-type: none"> LCB1.1.2. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas, participación respectuosa. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
e	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Recoñece a información verbal e non verbal dos discursos orais e intégrala nas producións propias. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.2.1. Integra recursos verbais e non verbais para comunicarse nas interaccións orais, dándolle valor complementario a estes. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
			<ul style="list-style-type: none"> LCB1.2.2. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
<ul style="list-style-type: none"> a b e 	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Participación en situación de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando un discurso ordenado e coherente. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Expresarse con coherencia básica de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.3.1. Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situación de comunicación: <ul style="list-style-type: none"> - diálogos -exposicións orais segundo modelo e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC CSIEE

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> LCB1.3.2. Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> e 	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Dedución das palabras polo contexto. Interese pola ampliación do vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Facer hipóteses sobre o significado de palabras sinxelas a partir do seu contexto de uso. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
			<ul style="list-style-type: none"> LCB1.4.2. Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas en textos significativos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
<ul style="list-style-type: none"> b e 	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Comprensión global e específica de textos orais de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos) 	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Recoñecer o tema e as ideas principais dos textos orais sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.5.1. Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
			<ul style="list-style-type: none"> LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía de textos orais sinxelos de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
			<ul style="list-style-type: none"> LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión literal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> LCB1.5.4. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectiva. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> b e 	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Reproducir textos axeitados á súa idade, os seus gustos e intereses, utilizando con creatividade as distintas estratexias de comunicación oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.6.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC
<ul style="list-style-type: none"> b e 	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Produción de textos orais de diversa tipoloxía segundo o seu formato e intención comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos e adecuados ao seu nivel 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.7.1. Elabora, imitando modelos, textos orais breves e sinxelos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> LCB1.7.2. Organiza o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos (narrar, expoñer, describir e dialogar) 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> a b e 	<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos, preguntar 	<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar con atención, recoller datos, preguntar e repreguntar. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.8.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita, recollida de datos, pregunta e repregunta. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> b 	<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Estratexias para utilizar 	<ul style="list-style-type: none"> B1.9. Valorar os medios de 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.9.1. Utiliza de xeito guiado os 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e 	a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos e preguntar.	comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de outras persoas.	medios audiovisuais e dixitais para recoller información.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.9.2. Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.9.3. Resume de forma global entrevistas, noticias e debates infantís procedentes dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSC
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Lectura, en silencio e en voz alta de distintos tipos de texto adecuados ao seu nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Ler en voz alta e en silencio, diferentes textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.1.1. Le en silencio e en voz alta, sen dificultade e con certa expresividade, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Comprensión global e específica de distintos tipos de texto atendendo a forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescriptivos). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.2. 1. Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais en textos do ámbito escolar e social. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.2.2. Resume textos lidos, de diferente tipoloxía, adecuados a súa idade e reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Utilización de estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Utilizar estratexias para a comprensión de textos sinxelos de diversa tipoloxía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.3.1. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	título e das ilustracións. Identificación de palabras clave. Relectura. Anticipación de hipóteses de significado polo contexto. Recoñecemento básico da tipoloxía textual. Uso do dicionario.		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.3.2. Identifica as palabras clave dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
			<ul style="list-style-type: none"> LCB2.3.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCA
			<ul style="list-style-type: none"> LCB2.3.4. Relaciona de xeito global, a información contida nos gráficos e ilustracións coa información que aparece no texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CMCT CCA
			<ul style="list-style-type: none"> LCB2.3.5. Interpreta mapas conceptuais sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCA
			<ul style="list-style-type: none"> LCB2.3.6. Iníciase na utilización autónoma do dicionario en distintos soportes, no seu traballo escolar. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> b e 	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Gusto pola lectura. B2.5. Selección de libros segundo o gusto persoal. B2.6. Lectura dos libros establecidos no Plan lector. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.4.1. Dedicar un tempo semanal para a lectura voluntaria de diferentes textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
<ul style="list-style-type: none"> b e i 	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Lectura dos libros establecidos no Plan lector. B2.7. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte 	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Utilizar fontes e soportes existentes na biblioteca para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicarlos en traballos persoais. 	<p>p) LCB2.5.1. Consulta biblioteca, de xeito guiado, de diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	de aprendizaxe e de lecer.		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.2. Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
			<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.3. Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora e xénero. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> a b e 	<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Iniciación á creación da biblioteca persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Mostra interese por manter unha biblioteca propia. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.6.1. Coida, conserva e organiza os seus libros. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
<ul style="list-style-type: none"> a e 	<ul style="list-style-type: none"> B2.9. Identificación e valoración crítica das mensaxes e valores transmitidos polo texto. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Identifica a estrutura organizativa de diferentes textos lidos, centrándose na interpretación do seu significado. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.7.1. Diferenza entre información e publicidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
			<ul style="list-style-type: none"> LCB2.7.2. Formula hipótese sobre a finalidade de textos de tipoloxía evidente a partir da súa estrutura e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
<ul style="list-style-type: none"> e i 	<ul style="list-style-type: none"> B2.10. Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.10.1. Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR				
<ul style="list-style-type: none"> • b • e 	<ul style="list-style-type: none"> • B3.1. Producción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades. • B3.2. Cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación. • B3.3. Aplicación das normas ortográficas. Acentuación. 	<ul style="list-style-type: none"> • B3.1. Producir textos segundo un modelo con diferentes intencións comunicativas, aplicando as regras ortográficas e coidando a caligrafía, orde e presentación. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelo do ámbito escolar e social: atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos) diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, receitas, instrucións, normas.... 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
			<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.1.2. Escribe textos, organizando as ideas utilizando elementos de cohesión básicos e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.1.3. Elabora e presenta, de forma guiada, un informe sinxelo, utilizando soporte papel e informático sobre tarefas ou proxectos realizados. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.1.4. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza: evitando riscos, inclinación de liñas etc. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • b • e 	<ul style="list-style-type: none"> • B3.4. Valoración da propia produción escrita, así como da produción escrita dos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> • B3.2. Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> b e 	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Valoración da propia produción escrita, así como da produción escrita dos seus compañeiros. B3.6. Realización de ditados. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.3 Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.3.1. Pon interese e esfórzase por escribir correctamente 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
			<ul style="list-style-type: none"> LCB3.3.2. Reproduce textos ditados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
<ul style="list-style-type: none"> b e 	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, xeración de ideas, estrutura...) B3.8. Textualización en frases con secuencia lineal. B3.9. Revisión e mellora do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.4.1. Emprega, de xeito guiado e segundo modelos, estratexias de planificación, textualización e revisión do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> LCB3.4.2. Utiliza, para escribir textos sinxelos, borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e a secuencia coherente do escrito. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> b e i 	<ul style="list-style-type: none"> B3.10. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómic. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas do seu interese. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.5.1. Elabora gráficas sinxelas a partir de datos obtidos de forma guiada. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
			<ul style="list-style-type: none"> LCB3.5.2. Elabora con creatividade textos breves do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómic, carteis, ilustrándoos para facilitar a súa comprensión ou mellorar a súa presentación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> a d 	<ul style="list-style-type: none"> B3.11. Uso da linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas 	<ul style="list-style-type: none"> B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.6.1. Exprésase por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe 	<ul style="list-style-type: none"> CL CSC

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
• e	diferenzas.	pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos.	non sexista e respectuosa coas diferenzas.	
• e • i	• B3.12. Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e da Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións.	• B3.7. Utilizar as Tecnoloxías da Información e da Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións.	• LCB3.7.1. Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e da Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, buscar imaxes, crear táboas e gráficas etc.	• CCL • CD • CAA • CSIEE
• e	• B3.13. Produción de textos segundo Plan de escritura do centro	• B3.8. Escribir os textos establecidos no Plan de escritura.	• LCB3.8.1. Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.	• CCL • CAA • CSIEE
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA				
• b • e	<ul style="list-style-type: none"> • B4.1. A palabra. A sílaba. Diptongos e hiatos. • B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes e artigos). Características e uso de cada clase de palabra. • B4.3 Conxugación dos verbos regulares e irregulares máis frecuentes. 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así como as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.1.1. Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados. 	• CCL
			<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo dos verbos ao producir textos orais e escritos. 	• CCL
			<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.1.3. Diferenza familias de palabras. 	• CCL
• b	• B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e	• B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias	• LCB4.2.1. Coñece, recoñece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos ou	• CCL

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> e 	<p>explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes e artigos). Características e uso de cada clase de palabra</p> <ul style="list-style-type: none"> B4.4. Vocabulario. Frases feitas. Formación de substantivos, adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos na formación de nomes, adxectivos e verbos. B4.5. Recoñecemento e observación reflexiva dos constituíntes oracionais: a oración simple, suxeito e predicado. B4.6. Recoñecemento e uso dalgúns conectores textuais básicos. 	<p>lingüísticas a través do uso da lingua.</p>	<p>frases feitas na expresión oral e escrita.</p>	
			<ul style="list-style-type: none"> LCB4.2.2. Recoñece prefixos e sufixos e é capaz de crear palabras derivadas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
			<ul style="list-style-type: none"> LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
			<ul style="list-style-type: none"> LCB4.2.4. Utiliza diversos conectores básicos entre oracións ao producir textos orais e escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
			<ul style="list-style-type: none"> LCB4.2.5. Recoñece a oración simple, distingue suxeito e predicado. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
<ul style="list-style-type: none"> b e 	<ul style="list-style-type: none"> B4.7. Uso eficaz do dicionario para ampliación de vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.3.1. Iníciase no coñecemento da estrutura do dicionario e no seu uso para buscar o significado de diferentes tipos palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
			<ul style="list-style-type: none"> LCB4.3.2. Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> LCB4.3.3. Utiliza as normas ortográficas básicas nas súas producións escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
<ul style="list-style-type: none"> b e 	<ul style="list-style-type: none"> B4.8. Clases de nomes: comúns, propios, individuais, colectivos, concretos e abstractos. B4.9. Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía. Regras de acentuación. Signos de puntuación. B4.10. As relacións gramaticais Recoñecemento e explicación reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos compoñentes do grupo nominal. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.1. Utiliza as diferentes clases de palabras para elaborar o discurso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
			<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e de número na expresión oral e escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
			<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.3. Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
			<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.4. Usa os signos de puntuación ao producir textos escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
			<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.5. Aplica as normas de uso da til nos seus textos escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
			<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
<ul style="list-style-type: none"> b e 	<ul style="list-style-type: none"> B4.11. Utilización de material multimedia educativo e outros recursos didácticos ao seu alcance 	<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Utilizar programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> i 	e propios da súa idade.	e propios da súa idade para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	idade como apoio e reforzo da aprendizaxe.	<ul style="list-style-type: none"> CAA
<ul style="list-style-type: none"> b d e o 	<ul style="list-style-type: none"> B4.12. Valoración da diversidade da lingua na nosa comunidade autónoma. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.6. Valorar a variedade lingüística de España e do español como fonte de enriquecemento cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
<ul style="list-style-type: none"> b d e o 	<ul style="list-style-type: none"> B4.13. Identificación das similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.7. Comparar aspectos básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.7.1. Compara aspectos (gráficos, sintácticos e léxicos) das linguas que coñece. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA				
<ul style="list-style-type: none"> e 	<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Valoración dos textos literarios como vehículo de comunicación e como fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas e como gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB 5.1.1. Valora de forma global, as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
<ul style="list-style-type: none"> e 	<ul style="list-style-type: none"> B5.2. Lectura guiada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. B5.3. Lectura comentada de 	<ul style="list-style-type: none"> B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar 	<ul style="list-style-type: none"> LCB 5.2.1. Realiza lecturas guiadas e comentadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	poemas, relatos e obras teatrais. ▪ B5.4. Identificación de recursos literarios ▪ B5.5. Distinción entre conto e lenda. Coñecemento de lendas españolas e doutros países.	algúns recursos básicos da linguaxe literaria e diferenza das principais convencións formais dos xéneros.	▪ LCB 5.2.2. Interpreta, intuitivamente, a linguaxe figurada en textos literarios.	▪ CCL ▪ CAA
▪ e	▪ B5.4. Identificación de recursos literarios.	▪ B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns e adiviñas.	▪ LCB 5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos básicos propios dos poemas	▪ CCL ▪ CCEC
			▪ LCB 5.3.1. Utiliza, de xeito guiado, comparacións, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	▪ CCL ▪ CCEC
▪ b ▪ e	▪ B5.6. Creación de textos literarios en prosa ou en verso, valorando o sentido estético e a creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións e teatro.	▪ B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións e fragmentos teatrais.	▪ LCB 5.4.1. Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados.	▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CCEC
▪ a ▪ b ▪ e	▪ B5.7. Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados.	▪ B5.5. Reproducir textos literarios breves e sinxelos e adaptados á idade.	▪ LCB 5.5.1. Memoriza e reproduce sinxelos textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións.	▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC
▪ e ▪ j	▪ B5.8. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios.	▪ B5.6. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade.	▪ LCB 5.6.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.	▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC
▪ d	▪ B5.9. Valoración da literatura en	▪ B5.7. Valorar a literatura en	▪ LCB 5.7.1. Valora a literatura en calquera	▪ CCL

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> e 	calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCEC

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR				
a e	B1.1. Comprensión de textos orais procedentes da radio, da televisión ou da internet, con especial incidencia na noticia, para obter información xeral sobre feitos e acontecementos que resulten significativos e elaboración dun resumo.	<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Comprender o sentido global de textos orais informativos dos medios de comunicación audiovisuais emitidos con claridade, de xeito directo e estilo sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto xornalístico oral informativo dos medios de comunicación audiovisual, emitido de xeito claro, directo e sinxelo. LGB1.1.2. Elabora un breve resumo dun texto oral. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCL CSC
<ul style="list-style-type: none"> b d e i o 	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Uso guiado de documentos audiovisuais para obter e relacionar informacións relevantes para aprender. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Utilizar de xeito guiado documentos audiovisuais valorándoos como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.1. Accede de xeito guiado a documentos, audiovisuais e dixitais para obter a información necesaria para realizar traballos ou completar información. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC
<ul style="list-style-type: none"> a b c e o 	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Comprensión e produción de textos orais breves para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase ou debates). 	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.3.1. Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias. LGB1.3.2. Sigue unha exposición da clase e extrae o sentido global. LGB1.3.3. Elabora e produce textos orais (explicacións sinxelas, exposicións, narracións...) presentando coherentemente a secuencia de ideas, 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CSEIE E CCL CAA CCL CSIEE CAA

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			feitos, vivencias e as súas opinións e preferencias, utilizando o dicionario se é preciso.	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.3.4. Participa no traballo en grupo, así como nos debates. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE ▪ CAA ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Actitude de escoita adecuada e respecto das de quen fala sen interrupcións inadecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Manter unha actitude de escoita activa, deixando falar os demais, sen anticiparse ao que van dicir e respectando as súas opinións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.4.1. Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.4.2. Respecta as opinións da persoa que fala. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Participación e cooperación nas situacións comunicativas habituais (informacións, conversas reguladoras da convivencia, debates, discusións ou instrucións) con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (petición e quendas de palabra, mantemento do tema, respecto ás opinións das demais persoas, papeis diversos no intercambio comunicativo, ton de voz, posturas e xestos adecuados). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.5.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.5.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.5.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación e volume. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.5. Participa na conversa formulando e contestando preguntas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC CAA
<ul style="list-style-type: none"> a b e o 	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Uso de estratexias elementais para comprender e facer comprender as mensaxes orais: ton de voz, entoación, xestualidade e uso de nexos básicos. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Aposar interese por expresarse en público coherentemente, usando nexos básicos adecuados e presentando estratexias elementais para facer comprender a mensaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, na secuencia de ideas ou feitos utilizando un vocabulario adecuado á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.2. Elaboro un discurso oral cohesivo, utilizando algúns nexos básicos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.3. Aposo un discurso oral claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
<ul style="list-style-type: none"> b e i o 	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Producción de textos orais propios dos medios de comunicación social mediante simulación para ofrecer e compartir información e opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Elaborar textos sinxelos propios dos medios de comunicación mediante simulación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.1. Elaboro textos sinxelos propios dos medios de comunicación mediante simulación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE CSC
<ul style="list-style-type: none"> d e 	<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Utilización de estratexias para potenciar a expresividade das mensaxes orais. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Reforzar a eficacia comunicativa das súas mensaxes orais, coa utilización de 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.8.1. Utiliza a expresividade corporal para reforzar o sentido das súas producións orais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
		elementos propios da linguaxe xestual.		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.9. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.9. Aposar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.9.1. Aposar respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.10. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.10. Interesarse por aposar unha pronuncia e entoación adecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.10.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.11. Uso, dunha forma xeral, dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.11. Usar, dunha forma xeral, unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.11.1. Usa, dunha forma xeral, unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.11.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.12. Recoñecemento das variedades lingüísticas de carácter xeográfico en textos orais, sinalando as diferenzas fonéticas e morfolóxicas e léxicas máis evidentes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.12. Identificar variedades lingüísticas de carácter xeográfico en textos orais, sinalando as diferenzas fonéticas, morfolóxicas e léxicas máis evidentes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.12.1. Identifica diferenzas fonéticas e morfolóxicas moi evidentes en textos orais caracterizados pola súa orixe xeográfica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.12.2. Valora por igual as distintas variedades xeográficas da lingua galega e o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.13. Identificación da lingua galega con diversos contextos de uso oral da lingua: en diferentes ámbitos profesionais e públicos (sanidade, educación, medios de comunicación, comercios...) e en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.13. Identificar a lingua galega con diversos contextos de uso oral. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.13.1. Identifica o uso oral da lingua galega con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación, todo tipo de comercios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.13.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CSC
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ l ▪ j ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Comprensión da información relevante en textos das situacións cotiás de relación social: correspondencia escolar, normas da clase, normas do comedor, normas do transporte e regras de xogos. ▪ B2.2. Comprensión de información xeral en textos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas web infantís) con especial incidencia na noticia e nas cartas á dirección do xornal, localizando informacións destacadas en portadas, titulares, subtítulos, entradas. ▪ B2.3. Comprensión de información relevante en textos para aprender e para 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Comprender, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (web infantís, libros, carteis). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.1. Comprende a información relevante en textos propios de situacións cotiás e dos medios de comunicación social nos que esta se amose de forma evidente. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.2. Identifica as ideas principais dun texto (narrativo, descritivo, expositivo) adecuado á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ q) LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, adecuado á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> • C • C • L • C • A • A • C • S • I • E • E

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (folletos descrições, instrucións e explicacións).		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.4. Interpreta, personificacións, hipérbolos e ironías evidentes, en textos de dificultade adecuada á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> C C L C A A C SI E E
<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.5. Identifica a estrutura xeral dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas pronominais sinxelas). 			<ul style="list-style-type: none"> CCL 	
<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.6. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos. 			<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIE 	
<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.7. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento. 			<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE 	
<ul style="list-style-type: none"> b e 	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Interpretación de esquemas, gráficos e ilustracións relacionadas co contido principal do texto que acompañan. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información procedente de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións en textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que acompañan. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CSIEE

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
				<ul style="list-style-type: none"> CMCT
<ul style="list-style-type: none"> b e 	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Subliñado, esquematización e resumo da información relevante dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo e esquematizar e resumir o seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> b e 	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Introducción ás estratexias de control do proceso lector (anticipación, formulación de hipóteses, relectura...). 	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Utilizar, de maneira xeral, estratexias para mellorar a lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.1. Deduce, de maneira xeral, o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión, cando é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> b e i 	<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Uso dirixido das tecnoloxías da información e das bibliotecas para obter informacións relevantes para realizar as súas tarefas. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para obter información necesaria para a realización das súas tarefas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.5.1. Utiliza, de forma guiada, as tecnoloxías da información para obter información. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.5.2. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CD

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
				<ul style="list-style-type: none"> CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> a b e 	<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta, de textos en galego adaptados aos seus intereses. B2.9. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios e non literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Ler, en silencio ou en voz alta, textos en galego adaptados aos seus intereses. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.1. Descodifica sen dificultade as palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.2. Le textos en voz alta, sen dificultade e coa velocidade adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.3. Le textos, adaptados á súa idade e aos seus intereses, en silencio e sen dificultade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.4. Fai lecturas dramatizadas de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
<ul style="list-style-type: none"> a b e i 	<ul style="list-style-type: none"> B2.10. Coñecemento do funcionamento da biblioteca da aula e do centro, así como as virtuais e participación en actividades literarias. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Coñecer o funcionamento da bibliotecas de aula, centro, así como as virtuais, colaborando no seu coidado e mellora, e participar en actividades literarias. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.1. Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.2. Identifica o funcionamento da biblioteca de aula, de centro, así como as virtuais e colabora no seu coidado e mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.3. Participa en actividades literarias do centro. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> a 	<ul style="list-style-type: none"> B2.11. Mantemento adecuado e 	<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Ter interese por ter 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.8.1. Aмосa interese pola 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • b • e 	ampliación da biblioteca persoal.	unha biblioteca propia.	conservación e organización dos seus libros.	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CSC
<ul style="list-style-type: none"> • a • b • e • o 	<ul style="list-style-type: none"> • B2.12. Interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias. 	<ul style="list-style-type: none"> • B2.9. Aposar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.9.1. Aposar interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • a • b • e • m 	<ul style="list-style-type: none"> • B2.13. Desenvolvemento da autonomía lectora, da capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> • B2.10. Aposar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.10.1. Aposar certa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
			<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.10.2. Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CAA • CSIEE
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR				
<ul style="list-style-type: none"> • a • b • e 	<ul style="list-style-type: none"> • B3.1. Uso, de maneira xeral, das estratexias de planificación, de textualización e revisión como partes do proceso escritor. 	<ul style="list-style-type: none"> • B3.1. Usar, de maneira xeral, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSIEE • CAA
			<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia xeral e de xeito creativo. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.3. Aplica, de forma xeral, os signos de puntuación (punto, coma, punto 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).	
			<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.5. Escribe textos propios seguindo o proceso de planificación, redacción, revisión e elabora borradores. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> a b e i o 	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Composición de textos propios de situacións cotiás de relación social (correspondencia básica, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, solicitudes, instrucións) de acordo coas características propias destes xéneros. B3.3. Composición de textos de información e de opinión moi sinxelos, característicos dos medios de comunicación social, sobre acontecementos significativos, con 	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir e resumir emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, instrucións... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CD
			<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.2. Redacta textos sinxelos xornalísticos (noticias) e publicitarios (anuncios e carteis). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC CAA

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	especial incidencia na noticia e nas cartas á dirección do xornal, en situacións reais ou simuladas.		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos) seguindo un guión establecido. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
			<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.4. Escribe textos coherentes empregando algúns elementos de cohesión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA
<ul style="list-style-type: none"> b e 	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Produción de textos relacionados co ámbito académico para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, resumos, informes sinxelos, descrições, explicacións). 	<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.3.1. Elabora por escrito textos moi sinxelos do ámbito académico (cuestionarios, resumos, informes sinxelos, descrições, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> a b e j o 	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Creación de textos sinxelos utilizando a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Elaborar textos sinxelos que combinen a linguaxe verbal e a non verbal. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.4.1. Elabora textos sinxelos que combinen a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> b d e i 	<ul style="list-style-type: none"> B3.6. Uso guiado de programas informáticos de procesamento de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Usar, de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.5.1. Usa, de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
• j				
• b • e • i • j	• B3.7. Utilización de elementos gráficos e paratextuais, con grao crecente de dificultade, para facilitar a comprensión (ilustracións, subliñados, gráficos, tipografía) e ilustrar o seu contido.	• B3.6. Utilizar recursos gráficos e paratextuais que faciliten a comprensión dos textos.	• LGB3.6.1. Usa recursos sinxelos gráficos e paratextuais (ilustracións, subliñados, gráficos e tipografía) para facilitar a comprensión dos textos e ilustrar o seu contido.	• CCL • CD • CSIEE
• a • b • e • i	• B3.8. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica. • B3.9. Valoración da escritura como instrumento de relación social, de obtención e de reelaboración da información e dos coñecementos.	• B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	• LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, interliñado... en calquera soporte. • LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación e como medio de obtención e coñecemento.	• CCL • CD • CAA • CCL • CSC
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA				
• e	• B4.1. Uso e identificación intuitiva da terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; enunciado, palabra e sílaba, xénero e número, determinantes, cuantificadores, tempos verbais (pasado, presente e futuro).	• B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	• LGB4.1.1. Sinala a denominación dos textos traballados e recoñece nestes enunciados, palabras e sílabas. • LGB4.1.2. Identifica o tempo verbal (presente, pasado e futuro) en formas verbais dadas. • LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.	• CCL • CAA • CCL • CAA • CCL • CAA

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.4. Identifica nun texto substantivos, adxectivos determinantes e cuantificadores. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
			<ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.5. Sinala o xénero e número de palabras dadas e cámbiao. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> b e 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Aplicación xeral das normas ortográficas, apreciando o seu valor social. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> LGB4.2.2. Coñece e utiliza as normas ortográficas básicas, aplicándoas nas súas producións escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> LGB4.2.3. Valora a importancia do dominio da ortografía para asegurar unha correcta comunicación escrita entre as persoas falantes dunha mesma lingua e para garantir unha adecuada interpretación dos textos escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> e 	<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Comparación e transformación de enunciados, mediante inserción, supresión, cambio de orde, segmentación e recomposición, para xulgar sobre a gramaticalidade dos resultados e facilitar 	<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como construír correctamente as oracións desde o punto de vista sintáctico, nas producións orais e 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.3.1. Emprega con correccións os signos de puntuación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
			<ul style="list-style-type: none"> LGB4.3.2. Usa unha sintaxe elemental adecuada nas súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<p>o desenvolvemento dos conceptos lingüísticos e da metalinguaxe.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Comparación de estruturas sintácticas elementais para observar a súa equivalencia semántica ou posibles alteracións do significado. ▪ B4.5. Inserción e coordinación de oracións como instrumento na mellora da composición escrita. 	<p>escritas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.3.3. Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.6. Exploración das posibilidades do uso de diversos enlaces entre oracións (adición, causa, oposición, contradición...), en relación coa composición de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Recoñecer e empregar os conectores básicos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.4.1. Usa diversos conectores básicos entre oracións: adición, causa, oposición, contradición... 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.7. Identificación intuitiva do verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, así como dalgúns papeis semánticos do suxeito. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.5. Identificar intuitivamente o suxeito e o predicado, así como o papel semántico do suxeito, para mellorar a comprensión e a produción de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.5.1. Identifica intuitivamente, en oracións sinxelas, o papel semántico do suxeito. ▪ LGB4.5.2. Sinala intuitivamente o verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, en oracións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCL ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ i ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.8. Uso do dicionario, en papel ou dixital, con certa autonomía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.6. Usar o dicionario en papel ou dixital, con certa autonomía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.6.1. Usa, con certa autonomía, o dicionario en papel ou dixital. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CD
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.9. Identificación de palabras compostas e derivadas, de sinónimos de antónimos e palabras polisémicas de uso 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.7. Identificar palabras compostas e derivadas, así como sinónimos, antónimos e palabras 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.7.1. Recoñece palabras derivadas e compostas, identificando e formando familias de palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	habitual, en relación coa comprensión e coa produción de textos.	polisémicas de uso habitual, para comprender e producir textos.	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.7.2. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, palabras polisémicas de uso habitual. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> a d e h m o 	<ul style="list-style-type: none"> B4.10. Valoración da lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.8. Valorar a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.8.1. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> a d e m o 	<ul style="list-style-type: none"> B4.11. Comparación entre aspectos das linguas que coñece e/ou está a aprender para mellorar os procesos comunicativos e recoñecer as interferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.9. Establecer relacións elementais entre as diversas linguas que utiliza ou está a aprender o alumnado. para reflexionar sobre como mellorar os seus procesos comunicativos na lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.9.1. Recoñece, de forma xeral, e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> LGB4.9.2. Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas elementais sintácticas, ortográficas, morfolóxicas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CSC
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA				
<ul style="list-style-type: none"> b d e o 		<ul style="list-style-type: none"> B5.1. escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega, así como da literatura galega en xeral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos) e da literatura galega en xeral. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<ul style="list-style-type: none"> B5.1. escoita, memorización e reprodución de textos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos), así como da literatura galega en xeral. B5.2. Valoración e aprecio do texto literario galego (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal. 		<ul style="list-style-type: none"> LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
<ul style="list-style-type: none"> b d e i 	<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta de obras en galego adecuadas á idade e aos intereses. B5.4. Lectura guiada e expresiva de textos narrativos da literatura infantil, adaptacións breves de obras literarias clásicas e literatura actual en diversos soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.2. Ler textos e obras en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, en diferentes soportes. LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual e en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CD CCL CCEC CD
<ul style="list-style-type: none"> b d e o 	<ul style="list-style-type: none"> B5.5. Lectura guiada de poemas, de relatos e de obras teatrais sinxelas recoñecendo as características dalgúns modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Identificar o xénero literario ao que pertence uns textos dados. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.3.1. Identifica o xénero literario ao que pertencen uns textos dados: narrativa, poesía e teatro. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
<ul style="list-style-type: none"> b e 	<ul style="list-style-type: none"> B5.6. Recreación e composición de poemas e relatos para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas, recoñecendo as características dalgúns modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos a partir de modelos sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CSC

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.7. Dramatización e lectura dramatizada de situacións de textos literarios adaptados á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.5. Participar activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios adaptados á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios adaptados á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.9. Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas. ▪ B5.10. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.7. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.7.1. Aмосa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Planificación do proceso de resolución de problemas: análise e comprensión do enunciado. Estratexias e procedementos postos en práctica: facer un debuxo, unha táboa, un esquema da situación, ensaio e erro razoado, operacións matemáticas axeitadas etc. Resultados obtidos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Expresar verbalmente de forma razoada o proceso seguido na resolución dun problema. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.1.1. Comunica verbalmente de forma razoada o proceso seguido na resolución dun problema de matemáticas ou en contextos da realidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CCL
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Utilizar procesos de razoamento e estratexias de resolución de problemas, realizando os cálculos necesarios e comprobando as solucións obtidas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.2.1. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisa as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comproba e interpreta as solucións no contexto da situación, busca outras formas de resolución etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.2.2. Utiliza estratexias heurísticas e procesos de razoamento na resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.2.3. Realiza estimacións e elabora conxecturas sobre os resultados dos problemas a resolver, contrastando a súa validez e valorando a súa utilidade e eficacia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CSIEE

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> MTB1.2.4. Identifica e interpreta datos e mensaxes de textos numéricos sinxelos da vida cotiá (facturas, folletos publicitarios, rebaixas...). 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> b g 	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Profundar en problemas resoltos propoñendo pequenas variacións nos datos, outras preguntas etc. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.3.1. Profunda en problemas unha vez resoltos, analizando a coherencia da solución e buscando outras formas de resolvelos. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> MTB1.3.2. Formula novos problemas, a partir dun resolto: variando os datos, propoñendo novas preguntas, conectando coa realidade, buscando outros contextos etc. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> g 	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Acercamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Identificar e resolver problemas da vida cotiá, axeitados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.4.1. Practica o método científico sendo ordenado, organizado e sistemático. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA
<ul style="list-style-type: none"> b g 	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Conianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.5.1. Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo en matemáticas: esforzo, perseveranza, flexibilidade e aceptación da crítica razoada. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CSC CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> b g 	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de 	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Utilizar os medios tecnolóxicos de modo habitual no proceso 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.6.1. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CD

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	CUARTO
Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ i 	<p>aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe. 	<p>de aprendizaxe, buscando, analizando e seleccionando información relevante en internet ou en outras fontes elaborando documentos propios, facendo exposicións e argumentacións.</p>	<p>para aprender e resolver problemas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
BLOQUE 2. NÚMEROS				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Números naturais, decimais e fraccións. ▪ B2.2. A numeración romana. ▪ B2.3. Orde numérica. Utilización dos números ordinais. Comparación de números. ▪ B2.4. Nome e grafía dos números de máis de seis cifras. ▪ B2.5. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas etc. ▪ B2.6. O sistema de numeración decimal: valor posicional das cifras. ▪ B2.7. O número decimal: décimas e centésimas. ▪ B2.8. Fraccións. Representación gráfica. ▪ B2.9. Os números decimais: valor de posición. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as centésimas). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.1.1. Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CCEC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as centésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CCL

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	CUARTO
Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10. Descomposición e redondeo de números naturais e decimais 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.2.1. Descompón, compón e redondea números naturais e decimais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.11. Operacións con números naturais: suma, resta, multiplicación e división. ▪ B2.12. Identificación e uso dos termos propios da división. ▪ B2.13. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais. ▪ B2.14. Concepto de fracción como relación entre as partes o todo. ▪ B2.15. Operacións con fraccións. ▪ B2.16. Operacións con números decimais. ▪ B2.17. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as súas propiedades, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.3.1. Aplica as propiedades das operacións e as relacións entre elas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.3.2. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador na resolución de problemas contextualizados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.3.3. Realiza operacións con números decimais na resolución de problemas contextualizados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.18. Estimación de resultados. ▪ B2.19. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división. ▪ B2.20. Automatización de algoritmos. ▪ B2.21. Descomposición de números naturais atendendo ao valor posicional das súas cifras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.4.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división (de ata dúas cifras) con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.4.2. Constrúe series numéricas, ascendentes e descendentes, de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.22. Construción de series ascendentes e descendentes. ▪ B2.23. Descomposición de números decimais atendendo ao valor posicional das súas cifras. ▪ B2.24. Elaboración e uso de estratexias de cálculo mental. ▪ B2.25. Utilización da calculadora. 		cadencias 2, 10, 100 a partir calquera número e de cadencias 5, 25 e 50 a partir de múltiplos de 5, 25 e 50.	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.4.3. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.4.4. Estima e redondea o resultado dun cálculo valorando a resposta. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.4.5. Emprega a calculadora aplicando as regras dos eu funcionamento para investigar e resolver problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.26. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. ▪ B2.27. Resolución de problemas da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.5.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.5.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CSIEE

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 3. MEDIDA				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Elección da unidade máis axeitada para a expresión dunha medida. ▪ B3.2. Realización de medicións. ▪ B3.3. Estimación de lonxitudes, capacidades e masas de obxectos e espazos coñecidos; elección da unidade e dos instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Escoller os instrumentos de medida máis pertinentes en cada caso, estimando a medida de magnitudes de lonxitude, capacidade, masa e tempo facendo previsións razoables. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.1.1. Estima lonxitudes, capacidades e masas de obxectos e espazos coñecidos elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.1.2. Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Comparación e ordenación de medidas dunha mesma magnitude. ▪ B3.5. Desenvolvemento de estratexias para medir figuras de maneira exacta e aproximada. ▪ B3.6. Sumar e restar medidas de lonxitude, capacidade e masa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Operar con diferentes medidas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.2.1. Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade e masa en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.2.2. Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.2.3. Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Unidades de medida do tempo e as súas relación. ▪ B3.8. Equivalencias e transformacións entre horas, minutos e segundos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Coñecer as unidades de medida do tempo e as súas relación, utilizándoas para resolver problemas da vida diaria. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.3.1. Resolve problemas da vida diaria utilizando as medidas temporais e as súas relacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<ul style="list-style-type: none"> B3.9. Lectura en reloxos analóxicos e dixitais. B3.10. Cálculos con medidas temporais. 			
<ul style="list-style-type: none"> b g 	<ul style="list-style-type: none"> B3.11. O sistema monetario da Unión Europea. Unidade principal: o euro. Valor das diferentes moedas e billetes. B3.12. Múltiplos e submúltiplos do euros. B3.13. Equivalencias entre moedas e billetes. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Coñecer o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB3.4.1. Coñece a función, o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situación reais coma figuradas. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CSC
BLOQUE 4. XEOMETRÍA				
<ul style="list-style-type: none"> b g i 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Formas planas e espaciais: figuras planas: elementos, relación e clasificación. B4.2. Clasificación de triángulos atendendo os seus lados e os seus ángulos. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Coñecer as figuras planas; cadrado, rectángulo, romboide, triángulo, trapecio e rombo. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB4.1.1. Clasifica triángulos atendendo aos seus lados e aos seus ángulos, identificando as relacións entre os seus lados e entre ángulos. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA
			<ul style="list-style-type: none"> MTB4.1.2. Utiliza instrumentos de debuxo e ferramentas tecnolóxicas para a construción e exploración de formas xeométricas. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CD

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Clasificación de cuadriláteros atendendo o paralelismo dos seus lados. Clasificación dos paralelepípedos. ▪ B4.4. A circunferencia e o círculo. Elementos básicos: centro, raio e diámetro. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Utilizar as propiedades das figuras planas para resolver problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.2.1. Clasifica cuadriláteros atendendo ao paralelismo dos seus lados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.2.2. Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio e diámetro. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.5. Identificación e denominación de polígonos atendendo o número de lados. ▪ B4.6. Corpos xeométricos: elementos, relación e clasificación. ▪ B4.7. Poliedros. Elementos básicos: vértices, caras e arestas. Tipos de poliedros. ▪ B4.8. Corpos redondos: cono, cilindro e esfera. ▪ B4.9. Regularidades e simetrías: recoñecemento de regularidades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Coñecer as características e aplicalas para clasificar: poliedros, prismas, pirámides, corpos redondos: cono, cilindro e esfera e os seus elementos básicos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.3.1. Identifica e nomea polígonos atendendo o número de lados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.3.2. Recoñece e identifica poliedros, prismas, pirámides e os seus elementos básicos: vértices, caras e arestas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.3.3. Recoñece e identifica corpos redondos: cono, cilindro e esfera e os seus elementos básicos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.10. Interpretación de representacións espaciais en situacións da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Interpretar representacións espaciais realizadas a partir de sistemas de referencia e de obxectos ou situacións familiares. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.4.1. Representa a escola, o barrio ou a aldea mediante un plano ou esbozo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.11. Resolución de problemas de xeometría relacionados coa vida 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.5. Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.5.1. Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos trabal- 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	cotiá.	ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	<p>lados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisión.</p> <p>▪ MTB4.5.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto, propoñendo outras formas de resolvelo.</p>	<p>▪ CSIEE</p> <p>▪ CMCT</p> <p>▪ CAA</p>
BLOQUE 5. ESTATÍSTICA E PROBABILIDADE				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	▪ B5.1. Recollida e clasificación de datos cualitativos e cuantitativos.	▪ B5.1. Recoller e rexistrar unha información cuantificable, utilizando algúns recursos sinxelos de representación gráfica: táboas de datos, bloques de barras, diagramas lineais... comunicando a información.	▪ MTB5.1.1. Identifica datos cualitativos e cuantitativos en situacións familiares.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	▪ B5.2. Análise crítica das informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas.	▪ B5.2. Facer estimacións baseadas na experiencia sobre o resultado (posible, imposible, seguro, máis ou menos probable) de situacións sinxelas nas que interveña o azar e comprobar o dito resultado.	▪ MTB5.2.1. Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS				
a b d e h i	<p>B1.1.Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das súas fases e a súa aplicación nas Ciencias sociais.Proposta de traballo que xurda dun problema, acontecemento ou inqueda e que supoña un proceso de investigación e acción que garanta participación activa do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes.</p> <p>B1.2.Busca e selección de información empregando as TIC e outras fontes (directas e indirectas), organización, análise, documentación do proceso (mediante uso do cartafoles) e comunicación das conclusións.</p> <p>B1.3.Planificación e xestión de proxectos co fin de acadar obxectivos. Iniciativa emprendedora.</p>	<p>B1.1.Realizar un traballo de investigación que supoña a busca, selección e organización de información sobre fenómenos previamente delimitados, a realización dun produto, a documentación do proceso e a comunicación do resultados.</p>	<p>CSB1.1.1.Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.</p>	<p>CAA CD CMCCT CCL</p>
			<p>CSB1.1.2.Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.</p>	<p>CSIEE CAA</p>
			<p>CSB1.1.3.Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.</p>	<p>CAA CCL CMCCT</p>

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
a b c d	B1.4. Emprego de técnicas de estudo individual e de estratexias de traballo cooperativo. Valoración do esforzo e coidado do material. B1.5. Participación activa e construtiva na vida social, uso das normas de convivencia B1.6 A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos.	B1.2. Empregar estratexias de traballo cooperativo, adoitar un comportamento de respecto e tolerancia ante as diferentes ideas e achegas alleas nos diálogos e debates, valorando o esforzo e amosando actitudes de cooperación, participación e respecto cara aos demais.	CSB1.2.1. Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material.	CSC CAA
			CSB1.2.2. Adoita un comportamento responsable, construtivo e solidario respectando diferentes ideas e achegas nos debates, recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático.	CSC CAA
b e h i o	B1.7. Utilización da terminoloxía propia da área. Elaboración dun glosario da área. B1.8. Fomento de Técnicas de animación á lectura de textos de divulgación das Ciencias sociais (de carácter social, xeográfico e histórico). A prensa escrita e dixital como fontes de información. B1.9. Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.	B1.3. Coñecer e utilizar as palabras claves e conceptos necesarios para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais, así como comprender diferentes linguaxes recollidos en textos de carácter social, xeográfico ou histórico.	CSB1.3.1. Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.	CCL CAA CMCCT CSC
			CCB1.3.2. Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifestan a comprensión de textos orais e /ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico.	CCL CMCCT CSC CAA
			CSB1.3.3. Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos,	CCL CD

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	CMCCT CSC
BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA				
h e o	B2.1.A litosfera: placas tectónicas. Os volcáns, os terremotos e as súas consecuencias.	B2.1.Coñecer a formación da litosfera e a dinámica de placas tectónicas e analizar as súas influencias e consecuencias no medio que o rodea.	CSB2.1..1 Coñece e define a formación da litosfera e a dinámica de placas tectónicas e as súas consecuencias.	CMCCT CAA CCL
h e g i	B2.2.Formas de representación da Terra: planos, mapas, planisferios e globos terráqueos. B2.3.Identificación dos polos, o eixe e os hemisferios.	B2.2.Explicar e comparar as distintas formas de representar a superficie terrestre identificando os polos, o eixe e os hemisferios e analizar cal delas reflicte mellor a realidade á que representa.	CSB2.2.1.Explica e compara as distintas formas de representación da Terra, planos, mapas, planisferios e globos terráqueos identificando polos, eixe e hemisferios.	CMCCT CCL CAA
h g i	B2.4.Os paralelos e meridianos. As coordenadas xeográficas: latitude e lonxitude.	B2.3. Identificar e manexar os conceptos de paralelos, meridianos e coordenadas xeográficas para localizar determinados puntos da Terra.	CSB2.3.1. Localiza diferentes puntos da Terra empregando os paralelos e meridianos e as coordenadas xeográficas.	CMCCT CAA
h g e i	B2.5.Planos, mapas e planisferios. Mapas físicos e políticos. B2.6.Escalas e signos convencionais dun mapa. B2.7.Orientación no espazo: Elaboración dun itinerario coa axuda de ferramentas dixitais.	B2.4.Diferenciar correctamente entre planos, mapas, planisferios, mapas físicos e políticos, analizar e describir as características máis relevantes de cada un e interpretar a súa escala e signos convencionais básicos de cara a orientarse nun espazo determinado e á elaboración dun	CSB2.4.1.Identifica e clasifica distintos tipos de mapas, define que é a escala nun mapa, o seu uso e emprega e interpreta os signos convencionais básicos que poden aparecer nel.	CMCCT CAA

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
		itinerario empregando as TIC.		
h g i e b	<p>B2.8.O tempo atmosférico.</p> <p>B2.9.Medición e predición meteorolóxica. Instrumentos de medida. Elaboración e comunicación dun parte meteorolóxico empregando as TIC (programa de radio, boletín meteorolóxico etc).</p> <p>B2.10.Gráficos sinxelos de temperaturas e precipitacións: os climogramas.</p> <p>B2.11.Os mapas do tempo. Símbolos convencionais.</p>	B2.5.Explicar que é o tempo atmosférico, coñecer os instrumentos de medida, o seu uso, realizar medicións e interpretacións de gráficos a través dos datos recollidos nunha estación meteorolóxica de cara a facer unha predición do tempo atmosférico para un período de tempo determinado e a comunicación deste empregando mapas do tempo.	CSB2.5.1.Define tempo atmosférico, identifica os distintos instrumentos de medida que se utilizan para a recollida de datos atmosféricos clasificándoos segundo a función e información que proporcionan e fai medicións, interpretacións de datos e predicións do tempo atmosférico.	CMCCT CCL CAA
			CSB2.5.2.Describe unha estación meteorolóxica, explica a súa función e confecciona e interpreta gráficos sinxelos de temperaturas e precipitacións.	CMCCT CCL CAA CD
			CSB2.5.3.Interpreta e elabora sinxelos mapas meteorolóxicos distinguindo os seus elementos principais.	CMCCT
a b h e o	<p>B2.12.A hidrosfera. Distribución das augas no planeta. Masas e cursos de auga.</p> <p>B2.13.Vertentes hidrográficas.</p> <p>B2.14.Os tramos dun río.</p>	B2.6.Explicar a hidrosfera, identificar e nomear masas e cursos de auga, diferenciando augas superficiais e augas subterráneas, cuncas e vertentes hidrográficas e analizar as partes as partes dun río do medio próximo.	CSB2.6.1.Define hidrosfera, e identifica e nomea as grandes masas e cursos de auga, explicando como se forman as augas subterráneas, como afloran e como se accede a elas.	CMCCT CCL CSC
			CSB2.6.2.Diferencia cuncas e vertentes	CMCCT

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			hidrográficas.	CCL
			CSB2.6.3. Identifica e nomea os tramos dun río e as características de cada un deles.	CMCCT CCL CAA
e h o	B2.15.A litosfera: características e tipos de rochas. B2.16. Rochas e minerais: propiedades, usos e utilidades.	B2.7. Adquirir o concepto de litosfera, coñecer algúns tipos de rochas e a súa composición identificando distintos minerais e algunha das súas propiedades e usos. Facer especial fincapé nos que son propios de Galicia	CSB2.7.1. Observa, identifica e explica a composición das rochas nomeando algúns dos seus tipos.	CMCCT CCL
			CSB2.7.2. Identifica e explica as diferenzas entre rochas e minerais, describe os seus usos e utilidades clasificando algúns minerais segundo as súas propiedades.	CMCCT CCL
e h i o	B2.17.A diversidade xeográfica das paisaxes de Galicia: relevo e hidrografía. Utilización de sistemas de información xeográfica.	B2.8. Describir as características do relevo de Galicia e a súa rede hidrográfica, localizándoos nun mapa.	CSB2.8.1. Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en Galicia e as súas vertentes hidrográficas.	CSC CAA
			CSB2.8.2. Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de Galicia.	CSC CAA
a b	B2.18.A intervención humana no medio. B2.19.A contaminación e o cambio	B2.9. Explicar a importancia da intervención humana no medio e favorecer o desenvolvemento	CSB2.9.1. Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste.	CSC CCL

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
h	climático. B2.20.Desenvolvemento sostible e consumo responsable. Elaboración dunha campaña de concienciación no centro educativo.	sostible a través da realización dunha campaña de concienciación no centro educativo.	CSB2.9.2. Propón algunhas medidas para o desenvolvemento sostible e o consumo responsable.	CSC CCL
BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE				
a d h	B3.1.A Constitución de 1978. B3.2.Dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.	B3.1.Analizar a importancia que teñen os dereitos, deberes e liberdades recollidos na Constitución para o exercicio dunha cidadanía activa e unha convivencia pacífica.	CSB3.1.1.Identifica, respecta e valora os principios democráticos máis importantes establecidos na Constitución para o exercicio da cidadanía activa e convivencia pacífica.	CSC CCL
a d h o	B3.3.Forma de goberno: a monarquía parlamentaria. B3.4.As principais institucións políticas e as súas funcións. Elaboración de organigramas sinxelos.	B3.2.Identificar as principais institucións políticas de Galicia e do Estado español que se derivan da Constitución, así como as súas funcións.	CSB3.2.1.Identifica as principais institucións de Galicia e do Estado español e describe as súas funcións. CSB3.2.2.Identifica a división de poderes do Estado e cales son as atribucións recollidas na Constitución para cada un deles.	CSC CCL CSC
a d h o	B3.5.A organización social, política e territorial: o Estado español e as Comunidades Autónomas. B3.6.Estruturas de goberno básicas: o concello.	B3.3.Coñecer a organización territorial do Estado español e os seus órganos de goberno básicos	CSB3 3.1 Explica a organización territorial de España, nomea as estruturas básicas de goberno e localiza en mapas políticos as distintas comunidades autónomas que forman España.	CCL CSC
a	B3.7. Manifestacións culturais e	B3.4.Valorar a diversidade cultural,	CSB3.4.1.Recoñece, partindo da realidade	CSC

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
d h	lingüísticas de España.	social, política e lingüística do Estado español respectando as diferenzas.	do estado español, a diversidade cultural, social, política e lingüística nun mesmo territorio como fonte de enriquecemento cultural.	CCL
d g h i o	B3.8.Demografía e poboación. B3.9.Conceptos demográficos: básicos e a súa representación. Representacións gráficas dalgúns datos demográficos de Galicia obtidos en fontes estatísticas: IGE.	B3.5.Comprender e interpreta os principais conceptos demográficos e calculalos a partires dos datos de poboación.	CSB3.5.1.Define demografía e comprende os principais conceptos demográficos. CSB3.5.2.Elabora gráficos sinxelos a partires de datos demográficos de obtidos en diversas fontes de información.	CCL CSC CMCCT CAA
a h n	B3.10.Educación viaria. Adquisición de coñecementos que contribúan a consolidar condutas e hábitos viarios correctos.	B3.6. Coñecer e respectar as normas de circulación e fomentar a seguridade viaria en todos os seus aspectos.	CSB3 6.1.Explica normas básicas de circulación e as consecuencias derivadas do descoñecemento ou incumprimento destas. CSB3 6.2.Coñece o significado dalgunhas sinais de tráfico, recoñece a importancia de respectalas e as utiliza tanto como peón ou peoa e como persoa usuaria de medios de transporte (abrochase o cinto, non molestar a persoa condutora...)	CSC CCL CSC CCL
BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO				
b g h	B4.1.O tempo histórico. A Prehistoria e a Idade Antiga: duración e datación dos feitos históricos significativos que as acoutan. Proxecto de traballo colaborativo sobre as formas de vida	B4.1.Explicar as características de cada tempo histórico estudado e certos acontecementos desas épocas que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia.	CSB4.1.1.Define o concepto de prehistoria e historia, asociándoa as distintas idades aos feitos que marcan o seu inicio e final.	CSC CMCCT CCL

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	que caracterizan a Prehistoria.		CSB4.1.2.Explica e valora a importancia da escritura, a agricultura e a gandería, como descubrimentos que cambiaron profundamente as sociedades humanas.	CSC CCEC CCL
b h i	B4.2.As fontes históricas: a importancia das fontes arqueolóxicas e materiais. A escritura.	B4.2.Coñecer a importancia das fontes históricas para o estudo da historia.	CSB4.2.1.Recoñece a importancia dos restos arqueolóxicos e materiais que produce unha sociedade como fontes para coñecer o noso pasado, con especial relevancia da escritura.	CSC CMCCT CAA
g h i	B4.3.Técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado: os mapas históricos e as liñas do tempo.	B4.3.Utiliza as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade para ordenar temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos relevantes.	CSB4.3.1.Recoñece o século como unidade de medida do tempo histórico e localiza feitos situándoos como sucesivos a.C o d.C	CMCCT CSC
			CSB4.3.2.Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.	CSC CMCCT CAA
b d h o	B4.4.A península ibérica na Prehistoria. B4.5.A península ibérica na Idade Antiga. B4.6.A Prehistoria e Idade Antiga en Galicia. Os principais xacementos arqueolóxicos de Galicia.	B4.4.Identificar e localizar no tempo os procesos e acontecementos históricos e culturais máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución e coñecer os principais xacementos arqueolóxicos de Galicia.	CSB4.4.1.Sitúa nunha liña do tempo os feitos fundamentais da prehistoria e historia de España e describe as principais características de cada unha delas.	CMCCT CSC CCEC CCL
			CSB4.4.2.Explica aspectos relacionados coa forma de vida, organización social e cultura das distintas épocas históricas estudadas.	CCEC CSC CCL

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			CSB4.4.3.Explica a diferenza dos dous períodos nos que se divide a Prehistoria e describe as características básicas das formas de vida nestas dúas épocas.	CSC CCEC CCL
			CSB4.4.4.Data a Idade Antiga e describe as características básicas da vida naquel tempo, en especial as referidas á romanización.	CMCCT CSC CCEC
d h o	B4.7.Noso patrimonio histórico e cultural.	B4.5.Desenvolver a curiosidade por coñecer as formas da vida humana no pasado, valorando a importancia que teñen os restos para o coñecemento e estudo da historia e como patrimonio cultural que hai que coidar e legar.	CSB4.5.1.Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.	CSC CCEC
d h o	B4.8.Museos, sitios e monumentos históricos como espazos de aprendizaxe e gozo. Planificación conxunta e visita a un museo próximo.	B4.6.Valorar a importancia dos museos, sitios e monumentos históricos como espazos onde se ensina e aprende, amosando unha actitude de respecto á súa contorna e á súa cultura, apreciando a herdanza cultural.	CSB4.6.1.Respecta e asume o comportamento que debe cumprirse cando visita un museo ou un edificio antigo.	CSC CCEC
e h	B5.9. A ciencia: presente e futuro da sociedade. B5.10. Beneficios e riscos das	B5.4. Coñecer os principais avances da ciencia e da tecnoloxía. Identificar os beneficios e riscos.	CNB5.4.2. Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación.	CMCCT CCL CSC CCEC

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	tecnoloxías e produtos. B5.11. Importantes descubrimentos e inventos.			

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g ▪ h ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Realización de proxectos, pequenas investigacións e presentación de resultados. ▪ B1.2. Interese por coidar a presentación dos traballos en soporte dixital ou papel. ▪ B1.3. Uso das TIC de xeito cada vez máis autónomo para a busca de información e para a súa comunicación, empregando a nivel básico o tratamento de textos (titulación, formato, arquivo e recuperación dun texto, cambios, substitucións e impresión). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Realizar un proxecto para a obtención dun produto como resultado dun problema formulado, elaborar con autonomía documentación sobre o proceso e presentala en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CCL ▪ CMCCT ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.2. Presenta os traballos, en soporte dixital ou papel, de maneira ordenada, clara e limpa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CMCCT ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.3. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CSIEE

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Seguimento dunha secuencia dada para atopar unha información en internet e noutros soportes. 		<ul style="list-style-type: none"> CNB1.1.4. Consulta e utiliza documentos escritos, imaxes e gráficos. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CMCCT CD
			<ul style="list-style-type: none"> CNB1.1.5. Reflexiona sobre o traballo realizado, saca conclusións sobre como traballa e aprende e elabora estratexias para seguir aprendendo. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> b e g h 	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Iniciación á actividade científica. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Establecer conxecturas de sucesos ou problemas que ocorren no seu contorno por medio da observación e obter unha información. 	<ul style="list-style-type: none"> CNB1.2.1. Establece conxecturas de sucesos ou problemas do seu contorno, empregando medios propios da observación para obter unha información. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CMCCT CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> CNB1.2.2. Emprega axeitadamente o vocabulario que corresponde a cada un dos bloques de contidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CCL
<ul style="list-style-type: none"> a b c k m 	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. O traballo cooperativo. B1.7. Técnicas traballo. Recursos e técnicas de traballo individual. B1.8. Hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Traballar de forma cooperativa apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo un uso axeitado dos materiais. 	<ul style="list-style-type: none"> CNB1.3.1. Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CMCCT CSC CSIEE
BLOQUE 2. O SER HUMANO E A SAÚDE				
<ul style="list-style-type: none"> e 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. O corpo humano e o seu 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Coñecer a morfoloxía 	<ul style="list-style-type: none"> CNB2.1.1. Localiza os principais órganos 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ k 	<p>funcionamento.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. As funcións vitais. Importancia dos sentidos en relación co medio. Descrición do seu papel e formas para o seu coidado habitual. ▪ B2.3. Recoñecemento dos cambios físicos e persoais nas diferentes etapas da vida das persoas. 	<p>externa do propio corpo e os órganos máis importantes para o seu funcionamento.</p>	<p>vitais e entende a súa importancia no funcionamento do organismo.</p>	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.1.2. Recoñece a importancia dos sentidos para a relación co medio e as formas de coidalos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ c ▪ d ▪ h ▪ k ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Saúde e enfermidade. ▪ B2.5. Hábitos saudables: alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso. ▪ B2.6. Actitude crítica ante prácticas e mensaxes que non favorecen o correcto desenvolvemento da saúde. ▪ B2.7. Factores que producen as enfermidades máis habituais: carie, obesidade, gripe, catarros... ▪ B2.8. Coñecemento de si mesmo/a e dos e das demais: emocións e sentimentos propios e alleos. Valoración das súas habilidades persoais. ▪ B2.9. A relación cos demais. Toma 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2 Identificar e explicar as consecuencias para a saúde e o desenvolvemento persoal de determinados hábitos de alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.2.1. Identifica e adopta hábitos de hixiene, de descanso e de alimentación sa e diferencia prácticas e mensaxes que son contraproducentes para a saúde. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.2.2 Identifica e valora as súas habilidades persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.2.3. Recoñece algúns factores que producen as enfermidades máis habituais (carie, catarros, gripe, obesidade) e aplica actuacións para á súa prevención. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.2.4. Planifica, de forma autónoma e creativa, actividades de ocio e tempo libre, individuais e en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CSC

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	CUARTO
Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	de decisións. ▪ B2.10. A igualdade entre homes e mulleres.			
▪ e ▪ h	▪ B2.11. Clasificación dos alimentos en función dos nutrientes principais. ▪ B2.12. Identificación de sistemas de conservación alimentaria. ▪ B2.13. Pirámide alimentaria. ▪ B2.14. Análise de dietas equilibradas.	▪ B2.3. Diseñar un menú equilibrado para a súa idade.	▪ CNB2.3.1. Clasifica e diferencia alimentos en función dos nutrientes principais.	▪ CMCCT
			▪ CNB2.3.2. Identifica sistemas de conservación alimentaria.	▪ CMCCT
			▪ CNB2.3.3. Analiza dietas e elabora un menú equilibrado na escola.	▪ CMCCT
BLOQUE 3. OS SERES VIVOS				
▪ b ▪ h ▪ e ▪ l ▪ i ▪ o	▪ B3.1. Diferenza entre seres vivos e inertes. ▪ B3.2. Identificación de animais e de plantas como seres vivos. ▪ B3.3. Identificación e clasificación de rochas a partir de características observables. ▪ B3.4. Clasificación de animais vertebrados e invertebrados a partir de características observables. ▪ B3.5 Clasificación das plantas (herbas, arbustos e árbores) a partir de características observables.	▪ B3.1. Identificar e clasificar, con criterios científicos, animais, plantas e rochas do seu contorno próximo, recoñecendo as súas características principais, buscando información en fontes variadas.	▪ CNB3.1.1. Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica animais vertebrados e invertebrados do seu contorno, con criterio científico.	▪ CMCCT
			▪ CNB3.1.2. Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica plantas do seu contorno, con criterio científico.	▪ CMCCT
			▪ CNB3.1.3. Utiliza claves e guías para a clasificación científica de animais e plantas.	▪ CMCCT ▪ CAA

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<ul style="list-style-type: none"> B3.6 Utilización guiada de claves e de guías de animais e plantas para a clasificación e identificación dalgúns especies existentes en Galicia. B3.7. Identificación de cambios observables que se producen nos seres no contorno. B3.8. Valoración da biodiversidade e interese pola súa conservación. 		<ul style="list-style-type: none"> CNB3.1.4. Identifica hábitats de seres vivos e elabora un protocolo para respectar a biodiversidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CCL
<ul style="list-style-type: none"> a b c e h i j l m o 	<ul style="list-style-type: none"> B3.9. Planificación, observación e comparación das diversas maneiras en que os seres vivos realizan as funcións vitais utilizando instrumentos apropiados e medios audiovisuais e tecnolóxicos da maneira máis precisa e rigorosa posible. Comunicación dos resultados, empregando distintos soportes textuais. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Planificar, observar e comparar, empregando os instrumentos e o material necesarios e rexistrar de forma cooperativa, algún proceso asociado ao ciclo vital dun ser vivo contrastando os rexistros propios e os dos compañeiros con información doutras fontes. Comunicar de xeito oral e escrito os resultados, empregando soportes textuais variados. 	<ul style="list-style-type: none"> CNB3.2.1. Coñece e explica as funcións de relación, reprodución e alimentación. CNB3.2.2. Planifica, observa, compara, rexistra e comunica, empregando soportes textuais variados, os resultados da observación do ciclo vital previamente planificado. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CMCCT CCL CSIEE CD
BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA				
<ul style="list-style-type: none"> a b 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. O sol e a auga como fontes de enerxía. B4.2. Características e 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Identificar, a partir de exemplos da vida cotiá, usos dos recursos naturais e consecuencias 	<ul style="list-style-type: none"> CNB4.1.1. Identifica e coñece a intervención da enerxía nos cambios da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CSC

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> propiedades do aire e actuacións necesarias para evitar a súa contaminación. ▪ B4.3 Valoración da importancia da boa calidade da auga e do aire para a nosa saúde e o mantemento da vida. ▪ B4.4. Intervención da enerxía na vida cotiá. ▪ B4.5. Uso responsable dos recursos naturais do planeta. Aforro enerxético. ▪ B4.6. A produción de residuos, a contaminación e o impacto ambiental. ▪ B4.7. Desenvolvemento de actitudes individuais e colectivas fronte a determinados problemas mediambientais. 	do seu uso inadecuado facendo fincapé no aforro enerxético e no impacto medioambiental.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.1.2. Explica algunhas características e propiedades do aire e as actuacións necesarias para evitar a súa contaminación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.1.3. Elabora protocolos para mellorar os problemas medioambientais da súa contorna. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.8. Realización de experiencias sinxelas sobre o comportamento dos corpos (lupas, espellos, auga e prismas) diante da luz. ▪ B4.9. Identificación de forzas coñecidas que fan que os obxectos se movan ou deformen. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Realizar experiencias sinxelas e pequenas investigacións para recoñecer os cambios de certos corpos diante da luz e os efectos de forzas coñecidas no movemento dos corpos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.2.1. Investiga e explica o comportamento de certos corpos diante da luz. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.2.2. Identifica forzas coñecidas que fan que os obxectos se movan ou se deformen a través de experiencias ou pequenas investigacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.10. Realización de experiencias con mesturas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Realizar experiencias con mesturas sinxelas de substancias relacionadas coa vida doméstica e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.3.1. Compara densidades de diferentes substancias de uso cotián con respecto á auga e presenta conclusións en 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.11. Identificación de compoñentes e preparación dunha mestura. ▪ B4.12. Procedementos de separación. 	do contorno e achegar conclusións sobre os resultados.	diferentes soportes.	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.3.2. Identifica e prepara algunhas mesturas de uso doméstico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.3.3. Separa compoñentes dalgunhas mesturas de uso cotián presentando conclusións sobre os resultados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
BLOQUE 5. A TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Identificación da enerxía que fai funcionar as máquinas de uso cotián e doméstico e algúns operadores mecánicos (eixe, roda, polea, plano inclinado, engrenaxe, freo, panca, manivela etc.). ▪ B5.2. Importancia da ciencia e da tecnoloxía para mellorar as condicións de vida e de traballo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Manipular e observar o funcionamento de aparellos e máquinas sinxelas simples e das complexas máis habituais e o seu uso na vida cotián. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5.1.1. Manipula e identifica algunhas máquinas e aparellos sinxelos e habituais na vida cotián, analizando o seu funcionamento. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5.1.2. Coñece a enerxía que empregan as máquinas de uso habitual e explica a importancia da ciencia e a tecnoloxía na vida cotián. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ c ▪ d ▪ e ▪ h ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Planificación e realización dalgún obxecto ou máquina de construción sinxela. ▪ B5.4. Manexo de ferramentas, aparellos e máquinas de uso doméstico, superando estereotipos sexistas. ▪ B5.5 Prevención de riscos no 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Planificar e realizar a construción de forma cooperativa dalgún obxecto ou máquina sinxela para a resolución dun problema formulado e presentar os resultados en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5.2.1. Identifica e describe oficios en función dos materiais, das ferramentas e das máquinas que empregan. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5.2.2. Aplica os coñecementos ao deseño e á construción dalgún obxecto ou aparello sinxelo, empregando operacións matemáticas no cálculo previo, así como 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCEC

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
▪ m	emprego de máquinas de uso cotián.		as tecnolóxicas: unir, cortar, pegar...	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CSIEE

14. PERFIL COMPETENCIAL

Competencias Clave	Estándares de Aprendizaxe	%
CAA	CNB1.1.5. Reflexiona sobre o traballo realizado, saca conclusións sobre como traballa e aprende e elabora estratexias para seguir aprendendo.	
	CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita.	
	CSB1.2.1. Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material.	
	MTB1.2.1. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisa as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comproba e interpreta as solucións no contexto da situación, busca outras formas de resolución, etc.	
	MTB1.2.2. Utiliza estratexias heurísticas e procesos de razoamento na resolución de problemas.	
	MTB1.3.2. Formula novos problemas, a partir dun resolto: variando os datos, propoñendo novas preguntas, conectando coa realidade, buscando outros contextos, etc.	
	LGB1.3.2. Sigue unha exposición da clase e extrae o sentido global.	
	LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, adecuado á súa idade.	
	LGB2.7.1. Usa a biblioteca da aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	
	LCB1.8.1. Emprega de xeito afectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita, recollida de datos, pregunta e repregunta.	
LCB2.3.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.		

Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	%
CCL	CNB3.2.2. Planifica, observa, compara, rexistra e comunica, empregando soportes textuais variados, os resultados da observación do ciclo vital previamente planificado	
	MTB1.1.1. Comunica verbalmente de forma razoada o proceso seguido na resolución dun problema de matemáticas ou en contextos da realidade.	
	LGB1.3.1. Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.	
	LGB1.3.3. Elabora e produce textos orais (explicacións sinxelas, exposicións, narracións...) presentando coherentemente a secuencia de ideas, feitos, vivencias e as súas opinións e preferencias, utilizando o dicionario se é preciso.	
	LGB1.6.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, na secuencia de ideas ou feitos utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	
	LGB2.6.3. Le textos, adaptados á súa idade e aos seus intereses, en silencio e sen dificultade.	
	LCB1.1.1. Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos con certa claridade.	
	LCB1.3.1. Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situacións de comunicación: diálogos, exposicións orais segundo modelo e guiadas, con axuda, cando cumpre, das TIC.	
	LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.	
	LCB1.5.1. Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais.	
	LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelos de ámbito escolar e social: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos) diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, receitas, instrucións, normas...	
	LCB3.4.1. Emprega, de xeito guiado e segundo modelos, estratexias de planificación,	

	textualización e revisión do texto.	
--	-------------------------------------	--

Competencia Clave	Estándares de aprendizaxe	%
CMCCT	CNB5.2.2. Aplica os coñecementos ao deseño e á construción dalgún obxecto ou aparello sinxelo, empregando operacións matemáticas no cálculo previo, así como as tecnolóxicas: unir, cortar, pegar...	10%
	MTB1.2.3. Realiza estimacións e elabora conxecturas sobre os resultados dos problemas a resolver: contrastando a súa validez e valorando a súa utilidade e eficacia.	10%
	MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as centésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor da posición de cada unha das súas cifras.	10%
	MTB2.4.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división (de ata dúas cifras) con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.	10%
	MTB2.5.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	10%
	MTB3.3.1. Resolve problemas da vida diaria utilizando as medidas temporais e as súas relacións.	10%
	MTB3.4.1. Coñece a función, o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea, utilizándoas tanto para resolver problemas en situacións reais coma figuradas.	10%
	MTB4.5.1. Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións.	10%
MTB5.2.1. Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas.	10%	

	LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que acompañan.	10%
--	---	-----

Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	%
CD	CNB1.1.2. Presenta os traballos, en soporte dixital ou papel, de maneira ordenada, clara e limpa.	10%
	CNB5.1.1. Manipula e identifica algunhas máquinas e aparellos sinxelos e habituais na vida cotiá, analizando o seu funcionamento.	10%
	CSB1.1.1. Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, organízaa, análizaa, obtén conclusións e comunícaa oralmente e/ou por escrito.	10%
	CSB1.3.3. Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as TIC's.	10%
	MTB1.6.1. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e resolver problemas.	10%
	LGB2.5.1. Utiliza, de forma guiada, as tecnoloxías da información para obter información.	10%
	LGB3.5.1. Usa, de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de textos.	10%
	LGB4.6.1. Usa, con certa autonomía, o dicionario en papel ou dixital.	10%
	LCB1.9.1. Utiliza de xeito guiado os medios audiovisuais e dixitais para recoller información.	10%
	LCB3.7.1. Usa con axuda Internet e as TIC's para escribir, presentar os textos e buscar información, buscar imaxes, crear táboas e gráficas, etc.	10%

Competencia Clave	Estándares de Aprendizaxe	%
CSC	CNB1.3.1. Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos	
	CNB4.1.3. Elabora protocolos para mellorar os problemas medioambientais da súa contorna.	
	CSB1.2.2. Adoita un comportamento responsable, construtivo e solidario respectando diferentes ideas e achegas nos debates, recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático.	
	CSB2.9.1. Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste.	
	CSB4.2.1. Recoñece a importancia dos restos arqueolóxicos e materiais que produce unha sociedade como fontes para coñecer o noso pasado, con especial relevancia da escritura.	
	CSB4.5.1. Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.	
	MTB4.4.1. Representa a escola, o barrio ou a aldea mediante un plano ou esbozo.	
	LGB1.9.1. Aмосa respecto ás ideas do e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	
	LGB1.11.1. Usa, dunha forma xeral, unha linguaxe non sexista.	
LCB1.1.2. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas, participación respectuosa.		

Competencias Clave	Estándares de Aprendizaxe	%
CSIEE	CNB1.1.3. Manifesta certa autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	
	CNB1.2.1. Establece conxecturas de sucesos ou problemas do seu contorno, empregando medios propios da observación para obter unha información.	
	CNB2.2.4. Planifica, de forma autónoma e creativa, actividades de ocio e tempo libre, individuais e en grupo.	
	CSB1.1.2. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.	
	MTB1.5.1. Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo en matemáticas: esforzo, perseveranza, flexibilidade e aceptación da crítica razoada.	
	LGB2.7.3. Participa en actividades literarias do centro.	
	LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios adaptados á súa idade.	
	LCB1.3.2. Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	
	LCB1.5.4. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva.	

Competencias Clave	Estándares de Aprendizaxe	%
CCEC	CSB4.4.2. Explica aspectos relacionados coa forma de vida, organización social e cultural das distintas épocas estudadas.	
	CSB4.5.1. Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.	
	LGB1.12.2. Valora por igual as distintas variedades xeográficas da lingua galega e o estándar como variante unificadora.	
	LGB1.13.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	
	LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación e como medio de obtención e coñecemento.	
	LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de recoñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	
	LGB5.7.1. Aмосa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	
	LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España.	

